กระบวนการย้ายหอผู้ป่วย และห้องผ่าตัด ในอาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

The Churning Process of the Patient Ward and The Operating Rooms in Bhumisiri Mangkhalanusorn Building,King Chulalongkorn Memorial Hospital

รับบทความ 15/05/2018
แก้ไขบทความ 03/07/2018
ยอมรับบทความ 05/07/2018

ชญานิน โกศล
ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chayanin Kosol
Department of Architecture, Faculty of Architecture, Chulalongkorn University
chayaninkosol@gmail.com

บทคัดย่อ

การขยายตัวของโรงพยาบาลในประเทศไทยมีเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีการสร้างอาคารใหม่ และปรับปรุงอาคารเดิมเพื่อตอบสนองความต้องการด้านการใช้งาน มีการย้ายหอพักผู้ป่วยและห้องผ่าตัด งานวิจัยนี้เป็นการศึกษากระบวนการย้ายหน่วยงานดังกล่าว เพื่อทราบถึงกระบวนการและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการย้ายสำหรับใช้เป็นแนวทางในการบริหารย้าย ซึ่งงานวิจัยนี้มีกรณีศึกษาคือ หน่วยงานหอพักผู้ป่วย และห้องผ่าตัด ซึ่งแบ่งกรณีศึกษาได้ 4 กลุ่ม ได้แก่ การย้ายหอผู้ป่วยภายในอาคาร การย้ายหอผู้ป่วยจากภายนอกอาคาร การย้ายห้องผ่าตัดภายในอาคาร และการย้ายห้องผ่าตัดจากภายนอกอาคาร โดยศึกษาด้วยวิธีสังเกตการณ์ บันทึก และสอบถามผู้เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่าการย้ายหอผู้ป่วย และห้องผ่าตัดมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการวางแผนการย้าย ขั้นนตอนการย้ายของ ขั้นตอนการเตรียมย้ายผู้ป่วย ขั้นตอนการย้ายผู้ป่วย และขั้นตอนการตรวจสอบและส่งคืนพื้นที่ โดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือ ประเภทหน่วยงานตามการให้บริการ พื้นที่ต้นทาง จำนวนหน่วยงานที่ย้ายในช่วงเวลาเดียวกัน ความพร้อมของพื้นที่ เส้นทางการย้าย และจำนวนลิฟต์

***คำสำคัญ**: การบริหารทรัพยากรกายภาพ กระบวนการ การย้าย หอพักผู้ป่วย ห้องผ่าตัด*

Abstract

Both hospital building construction and renovation have increased. There are many departments need to move, including patient wards and operating rooms. This study objective is to examine the patient wards and operating move-in process and relevant factors by observation, record, question, and analysis. There are 4 groups of case studies, namely the patient ward moved to another area in the same building, the patient ward moved to another building, the operating room moved to another area in the same building, and the operating room moved to another building. The research shows that there are 5 steps, including planning, moving, patient moving preparation, patient moving, and check and transfer. The factors of each steps related to department, original place, number of units moving in the same period, area available, moving path, and number of elevators.

***Keywords**: facility management, process, moving, patient ward, operating room*

บทนำ

จากยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) ส่งผลให้มีการปรับปรุงและพัฒนาโรงพยาบาลในประเทศไทยให้มีความทันสมัยได้มาตรฐานในระดับสากล การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้มีการย้ายหน่วยงานต่าง ๆ จากพื้นที่หนึ่งไปสู่อีกพื้นที่หนึ่ง เช่นเดียวกันกับโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ซึ่งเป็นโรงพยาบาลชั้นนำที่สำคัญของประเทศที่ได้มีแผนพัฒนาด้านกายภาพเพื่อยกระดับมาตรฐาน โดยการสร้างอาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์สำหรับใช้ทดแทนอาคารเดิมที่ใกล้หมดสภาพการใช้งาน เมื่ออาคารดังกล่าวแล้วเสร็จจึงเกิดการการโยกย้ายหน่วยงานต่าง ๆ เข้าไปใช้งาน ซึ่งกระบวนการย้ายนั้นมีรายละเอียด และความสำคัญต่อประสิทธิภาพการดำเนินโครงการพัฒนาอาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ให้สำเร็จตามเป้าหมายในระดับยุทธศาสตร์ โดยบทเรียนที่ได้รับจากการศึกษาในกรณีดังกล่าวนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อโรงพยาบาลอื่นที่กำลังมีโครงการพัฒนาเช่นเดียวกันนี้ทั่วประเทศ

บทความนี้เป็นการนำเสนอส่วนหนึ่งของผลการศึกษาจากวิทยานิพนธ์เรื่องกระบวนการ ปัญหา และอุปสรรคในการย้ายหอพักผู้ป่วย และห้องผ่าตัดในอาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย โดยจะนำเสนอพื้นที่ต้นทางการย้าย ขั้นตอนการวางแผนการย้าย ขั้นตอนการย้าย และขนของ ขั้นตอนการเตรียมผู้ป่วย และขั้นตอนการย้ายผู้ป่วย จุดประสงค์ของงานวิจัยนี้คือ เพื่อศึกษากระบวนการย้ายหอพักผู้ป่วย และห้องผ่าตัด รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการดังกล่าว โดยมีกรณีศึกษาเป็นอาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ซึ่งการย้ายหน่วยงานของอาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์เป็นอาคารมีทั้งการย้ายจากพื้นที่เดิมเข้าสู่พื้นที่ใหม่ในอาคารเดียวกัน และการย้ายจากอาคารอื่นเข้าสู่อาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์

หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องนี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์ผ่านกระบวนการจัดการโครงการ (Project Management) ซึ่งในกรณีจะเกี่ยวข้องกับการจัดการงานโยกย้ายที่มีลักษณะเข้าข่ายเป็นโครงการ ซึ่งจะพิจารณาได้จากลักษณะสำคัญคือ มีการดำเนินงานในลักษณะพิเศษ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใดอย่างหนึ่ง ภายในระยะเวลาที่กำหนดอย่างแน่นอน โดยในการจัดการโครงการนี้เกี่ยวข้องกับกระบวนการด้านการบริหารโครงการ 4 ขั้นตอน (มยุรี อนุมานราชธน, 2546) ดังนี้

1. ขั้นกำหนดและวิเคราะห์โครงการ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ เลือกแนวทาง หาความเป็นไปได้ของโครงการ รวมถึงระบุผู้รับผิดชอบในโครงการ
2. ขั้นวางแผนโครงการ มีองค์ประกอบคือ จุดมุ่งหมาย วิธีการ ทรัพยากร (5M: Men, Money, Machine, Material, Management, and Method) การลงมือปฏิบัติ และการควบคุม แผนที่ดีต้องมีการชัดเจน มีความเป็นไปได้ ถูกต้อง และสามารถวัดผลได้ (สุรัสวดี ราชกุลชัย, 2547)
3. ขั้นดำเนินโครงการ เป็นช่วงขั้นตอนของการปฏิบัติงาน การติดตาม และประเมินผล การแก้ปัญหาสิ่งที่เกิดช่วงการดำเนินงาน และรายงานผลการทำงาน
4. ขั้นโครงการแล้วเสร็จและส่งมอบ เป็นขั้นตอนการตรวจผลงาน ทดสอบ ส่งมอบงาน รวมถึงการบันทึกรายละเอียด และปัญหาที่เกิดขึ้น

นอกจากหลักการด้านการบริหารโครงการแล้วการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยยังเป็นอีกหนึ่งหลักการที่มีความสำคัญ โดยการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยแบ่งแนวทางปฏิบัติตามระดับความรุนแรงของผู้ป่วย โดยมี 3 ระดับ ได้แก่ ระดับความรุนแรงหนักมาก หนักปานกลาง และไม่หนัก กระบวนการย้ายจะเริ่มตั้งแต่ประเมินระดับความรุนแรงของผู้ป่วยก่อนการย้าย ให้ข้อมูลแก่ญาติหรือผู้ป่วย ประสานงานให้หน่วยงานที่จะส่งต่อเพื่อให้ข้อมูลทางการแพทย์ จัดเตรียมอุปกรณ์และบุคลากรตามประเภทผู้ป่วย สำหรับการนำส่งผู้ป่วยหนักมาก และหนักปานกลางจะมีการจัดเส้นทางที่สะดวกรวดเร็วในการส่งต่อโดยเจ้าหน้าที่ เมื่อถึง

หอพักผู้ป่วยหรือหน่วยตรวจจะมีการประเมินอาการอีกครั้ง ในขณะที่ผู้ป่วยระดับไม่หนักไม่จำเป็นต้องมีกระบวนการจัดการดังกล่าว (ประกาศ แนวปฏิบัติการส่งต่อและเคลื่อนย้ายผู้ป่วย โรงพยาบาลศิริราช 1/2560, 2560)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นการวิเคราะห์ขั้นตอนการย้ายหอพักผู้ป่วย และห้องผ่าตัด โดยใช้แนวทางการศึกษาแบบกรณีศึกษาหลายกรณี (Multiple-case study approach) ตามหลักการของ Yin, 1994

เกณฑ์การระบุกรณีศึกษามาจากหอพักผู้ป่วย และห้องผ่าตัด ที่ย้ายในช่วงเดือนธันวาคม 2560 - กุมภาพันธ์ 2561 โดยแบ่งกรณีศึกษาเป็น 4 กลุ่มได้แก่ การย้ายหอผู้ป่วยภายในอาคาร (แทนด้วย wi การย้ายหอผู้ป่วยจากภายนอกอาคาร (แทนด้วย wo การย้ายห้องผ่าตัดภายในอาคาร (แทนด้วย oi และการย้ายห้องผ่าตัดจากภายนอกอาคาร (แทนด้วย oo สำหรับการย้ายจากภายนอกอาคารมีพื้นที่ต้นทาง 2 อาคาร ได้แก่ อาคารมงกุฎ - เพชรรัตน์ และอาคารนวมินทราชินีและคัคณางค์ ซึ่งจากขอบเขตที่กำหนดไว้มีกรณีศึกษาทั้งหมด 28 กรณีศึกษา

ขั้นตอนการศึกษาเริ่มจากการศึกษาหลักการ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงเก็บข้อมูลภาคสนามในสถานการณ์จริงจากการสังเกต บันทึก และสอบถามผู้เกี่ยวข้อง แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ผลการศึกษาโดยการหารูปแบบของขั้นตอนในกระบวนการย้าย และปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงในการย้ายหอผู้ป่วย และห้องผ่าตัด

รายงานผลการศึกษา

1. พื้นที่ต้นทางการย้ายหอผู้ป่วยและห้องผ่าตัด

จากการกรณีศึกษาที่มีการย้ายหน่วยงานทั้งภายในอาคาร และจากนอกอาคารพบว่ามีพื้นที่ต้นทางการย้าย 2 ลักษณะ ดังนี้

- การย้ายภายในอาคาร
    - พื้นที่ต้นทาง คือ อาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ (แทนด้วยสีเขียวในตาราง 2,3,4,5,6 เป็นการย้ายในอาคารเป็นการย้ายภายในอาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ โดยอาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ มีลิฟต์ 26 ตัว แบ่งเป็นลิฟต์โดยสาร ลิฟต์งานบริการ และลิฟต์สำหรับใช้ในห้องผ่าตัดเท่านั้น ลักษณะการย้ายนี้พบในการย้ายหอผู้ป่วย 11 กรณี ย้ายห้องผ่าตัด 2 กรณี
- การย้ายจากภายนอกอาคาร
    - พื้นที่ต้นทาง คือ อาคารมงกุฎ-เพชรรัตน์ (แทนด้วยสีม่วงในตาราง 2,3,4,5,6 เป็นอาคารเก่า มีลิฟต์ 3 ตัวใช้ร่วมกับการโดยสาร และงานบริการอื่น ๆ มีเส้นทางการย้ายคือ ถนนภายในโรงพยาบาล และทางเชื่อมระหว่างอาคาร ดังภาพ 1 ภาพแสดงตำแหน่งอาคาร และเส้นทางการย้าย ลักษณะการย้ายนี้พบในการย้ายหอผู้ป้วย 2 กรณี ย้ายห้องผ่าตัด 1 กรณี
    - พื้นที่ต้นทาง คือ อาคารนวมินทราชินีและคัคณางค์ (แทนด้วยสีเหลืองในตาราง 2,3,4,5,6 โดยอาคารดังกล่าวเป็นอาคารเก่า มีลิฟต์ 6 ตัวใช้ลิฟต์ร่วมกับการโดยสาร และงานบริการอื่น ๆ มีเส้นทางการย้ายคือ ถนนภายในโรงพยาบาล ดังภาพ 1 ภาพแสดงตำแหน่งอาคาร และเส้นทางการย้าย ลักษณะการย้ายนี้พบในการย้ายหอผู้ป่วย 9 กรณี ย้ายห้องผ่าตัด 3 กรณี

2. ขั้นตอน และปัจจัยที่มีผลต่อการย้ายหอผู้ป่วย และห้องผ่าตัด

จากการศึกษาขั้นตอนในการย้ายหอผู้ป่วยและห้องผ่าตัดของอาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ทั้งหมด 28 กรณี ได้แก่ การย้ายหอผู้ป่วยภายในอาคาร 11 กรณี การย้ายหอผู้ป่วยจากภายนอกอาคาร 11 กรณี การย้ายห้องผ่าตัดภายในอาคาร 2 กรณี และการย้ายห้องผ่าตักจากภายนอกอาคาร 6 กรณี พบว่ามีทั้งหมด 5 ขั้นตอน ได้แก่

- ขั้นตอนการวางแผนการย้าย
- ขั้นตอนการย้ายของ
- ขั้นตอนการเตรียมผู้ป่วย
- ขั้นตอนการย้ายผู้ป่วย
- ขั้นตอนการตรวจสอบและส่งคืนพื้นที่

โดยแต่ละขั้นตอนมีกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งมีรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ขั้นตอนการวางแผนการย้าย

ตาราง 1 กิจกรรมในขั้นตอนการวางแผนการย้าย

	หอผู้ป่วย																				ห้องผ่าตัด					
	wi1	wi2	wi3	wi4	wi5	wi6	wi7	wi8	wi9	wi1	wi1	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	oi1	oi2	oo	oo	oo	oo
	ใน											นอก										ใน		นอก			
ตรวจสอบพื้นที่	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
กำหนดวันย้าย	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ประสานงาน	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ประชุม	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
งดรับผู้ป่วย	•	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
นัดหมายการย้าย	•	·	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
จัดทีมขนย้าย	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ทำตารางการย้าย	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	•	•	•	•	•	•	•	·	·	·	·	·	•	•
อบรมการใช้อาคาร	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	•	•	•	•	•	•	•	•	•	·	·	•	•	•	•	•
ทำแผนการย้ายของ	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
กำหนดตำแหน่งวางของ	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
เก็บของ	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ติดป้าย	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•

จากตาราง 1 ตารางแสดงกิจกรรมในขั้นตอนการวางแผนการย้าย พบว่ากิจกรรมในขั้นตอนการวางแผนการย้ายมี 13 กิจกรรม ได้แก่

ตรวจสอบพื้นที่ เป็นการตรวจสอบความเรียบร้อยของพื้นที่ เพื่อรับส่งมอบ พบว่ามีการปฏิบัติทุกกรณี

- **กำหนดวันย้าย** หลังจากมีการรับมอบพื้นที่จึงมีการกำหนดวันย้ายขึ้น พบว่ามีการปฏิบัติทุกกรณี
- **ประสานงาน** ผู้ประสานงานจะแจ้งกำหนดวันย้ายแก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานที่จะมีการย้าย เช่น ฝ่ายบริหารทรัพยากรอาคาร เพื่อเตรียมบุคคลากร และเครื่องมือ ฝ่ายงานบริการต่าง ๆ ฝ่ายการพยาบาล ศูนย์บรรจุผู้ป่วย เป็นต้น พบว่ามีการปฏิบัติทุกกรณี
- **ประชุม** เมื่อทราบกำหนดการจะมีการประชุมภายในหน่วยงานของหน่วยงานที่จะย้าย รวมถึงประชุมร่วมกับฝ่ายบริหารทรัพยากร เพื่อวางแผนการย้าย พบว่ามีการปฏิบัติทุกกรณี

- **งดรับผู้ป่วย** เพื่อลดจำนวนผู้ป่วยระหว่างการย้าย โดยแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ งดรับผู้ป่วยบางส่วน และงดรับผู้ป่วยทั้งหมด อธิบายได้ดังนี้
    - งดรับผู้ป่วยบางส่วน พบว่า
        - ในการย้ายหอผู้ป่วยจากภายนอกอาคาร 10 กรณีจาก 11 กรณีมีการปฏิบัติ ยกเว้นแต่หอผู้ป่วยฉุกเฉิน เนื่องจากเป็นหน่วยงานเฉพาะต้องให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง
        - ในการย้ายหอผู้ป่วยภายในอาคาร 1 กรณีจาก 11 กรณีมีการปฏิบัติ เนื่องจากความพร้อมด้านเครื่องมือแพทย์ในพื้นที่ของหน่วยงานดังกล่าว ในขณะที่การย้ายหอผู้ป่วยภายในอาคารอื่น ๆ ไม่มีการปฏิบัติเนื่องจากเส้นทางการย้ายมีความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของผู้ป่วยต่ำ
        - ในการย้ายห้องผ่าตัด 1 กรณีจาก 6 กรณีมีการปฏิบัติ โดยห้องผ่าตัดดังกล่าว คือ ห้องคลอดและผ่าตัดคลอด เนื่องจากเป็นประเภทห้องผ่าตัดที่มีลักษณะเฉพาะ จึงไม่สามารถควบคุมได้ ส่งผลให้ยังคงมีผู้ป่วยในหน่วยงาน ซึ่งเป็นผู้ป่วยที่ตกค้างก่อนการย้าย อย่างไรก็ตาม ห้องคลอดและผ่าตัดคลอดไม่ได้มีการรับผู้ป่วยเพิ่มนอกจากผู้ป่วยเดิมภายในหน่วยงาน
    - งดรับผู้ป่วยทั้งหมด พบในการย้ายห้องผ่าตัด 5 กรณีจาก 6 กรณี

ดังนั้น การปฏิบัติกิจกรรมงดรับผู้ป่วยมีปัจจัย ได้แก่ พื้นที่ต้นทาง ความพร้อมของพื้นที่ ประเภทหน่วยงานตามการให้บริการ และเส้นทางการย้าย

- **นัดหมายการย้าย** เป็นการกำหนดเวลาเริ่มย้ายที่แน่นอนระหว่างเจ้าหน้าที่หน่วยงาน และผู้ดูแลการขนย้าย พบว่ามีการปฏิบัติทุกกรณี
- **จัดทีมขนย้าย** หลังนัดหมายการย้าย ผู้ควบคุมการขนย้ายจะประเมินปริมาณของที่ต้องย้าย เพื่อจัดเตรียมบุคคลากร และเครื่องมือในการย้าย พบว่ามีการปฏิบัติทุกกรณี
- **ทำตารางลำดับการย้าย** เป็นการจัดทำลำดับเวลาในการย้าย พบเมื่อมีการย้ายหลายหน่วยงานในช่วงเวลาเดียวกันมากกว่า 3 หน่วยงานขึ้นไป *ดังนั้น การปฏิบัติกิจกรรมทำตารางลำดับการย้ายมีปัจจัย ได้แก่ พื้นที่ต้นทาง*
- **อบรมการใช้อาคาร** เนื่องจากระบบต่าง ๆ และการให้บริการของอาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์มีความแตกต่างจากพื้นที่ต้นทางก่อนการย้าย จึงต้องมีการอบรมให้ผู้ใช้อาคารเข้าใจก่อนการย้ายเข้า พบว่า
    - ในการย้ายหอผู้ป่วยที่ย้ายจากภายนอกอาคารมีการปฏิบัติทุกกรณี แต่ไม่พบในการย้ายหอผู้ป่วยภายในอาคารทุกกรณี
    - ในการย้ายห้องห้องผ่าตัดที่ย้ายจากภายนอกอาคารมีการปฏิบัติทุกกรณี แต่ไม่พบในการย้ายห้องผ่าตัดภายในอาคารทุกกรณี

ดังนั้น การปฏิบัติกิจกรรมอบรมการใช้อาคารมีปัจจัย ได้แก่ พื้นที่ต้นทาง

- **ทำแผนการย้ายของ** มีการทำรายการของที่จะขนย้าย โดยแบ่งเป็นของที่จำเป็นต้องใช้กับผู้ป่วย และของที่ไม่จำเป็นต้องใช้กับผู้ป่วย พบว่ามีการปฏิบัติทุกกรณี
- **กำหนดตำแหน่งวางของ** หลังกำหนดการย้ายเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานจะมาตรวจสอบพื้นที่อีกครั้งเพื่อวางแผนการวางของจากพื้นที่ต้นทางสู่พื้นที่ปลายทาง โดยมีการติดแถบสีหน้าห้อง หรือติดชื่ออุปกรณ์หน้าห้องเพื่อความสะดวกในการขนย้าย ในกิจกรรมนี้ พบว่ามีการปฏิบัติทุกกรณี
- **เก็บของ** ในการเก็บของจะเก็บตามรายการที่ได้จัดเตรียมไว้ โดยเป็นเป็นของที่ไม่จำเป็นต้องใช้กับผู้ป่วยจะเก็บก่อนและของที่จำเป็นต้องใช้จะเก็บภายหลัง ในกิจกรรมนี้ พบว่ามีการปฏิบัติทุกกรณี
- **ติดป้าย** เป็นการแสดงความเป็นเจ้าของของหน่วยงาน และเพื่อระบุตำแหน่งวางของ โดยป้ายจะมีรายละเอียด เช่น ชื่อหน่วยงาน ชื่อพื้นที่ต้นทาง ชื่อพื้นที่ปลายทาง ตำแหน่งวางของ เป็นต้น ซึ่งพบว่ามีการปฏิบัติทุกกรณี

2.2 ขั้นตอนการย้ายของ

ตาราง 2 กิจกรรมในขั้นตอนการย้ายของ

	หอผู้ป่วย																						ห้องผ่าตัด					
	wi1	wi2	wi3	wi4	wi5	wi6	wi7	wi8	wi9	wi1	wi1	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	oi1	oi2	oo	oo	oo	oo
	ใน											นอก											ใน		นอก			
แบ่งทีมขนย้าย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	•	•	•	•	•	•	•	•	•	-	-	•	•	•	•
นำเครื่องมือไปพื้นที่	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ย้ายของไปพื้นที่ปลายทาง	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
จัดของ	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
รายงานผล	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
จัดลิฟต์เฉพาะการขนย้ายทุกครั้ง	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
แก้ไขพื้นที่	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 2 ตารางแสดงกิจกรรมในขั้นตอนการย้ายของพบว่ามีกิจกรรม 6 กิจกรรม ได้แก่

- **แบ่งทีมขนย้าย** เป็นการแบ่งทีมของบุคคลากรที่ใช้ในการขนย้าย พบว่า
    - ในการย้ายหอผู้ป่วยที่ย้ายจากภายนอกอาคาร โดยมีพื้นที่ต้นทาง คือ อาคารมงกุฎ - เพชรรัตน์ มีการปฏิบัติทุกกรณี แต่การย้ายหอผู้ป่วยภายในอาคาร และการย้ายหอผู้ป่วยจากภายนอกอาคาร โดยมีพื้นที่ต้นทาง คือ อาคารนวมินทราชินีและคัคณางค์ไม่มีการปฏิบัติทุกกรณี
    - ในการย้ายห้องห้องผ่าตัดมีการปฏิบัติทุกกรณี

ดังนั้น การปฏิบัติกิจกรรมแบ่งทีมขนย้ายมีปัจจัย ได้แก่ เส้นทางการย้าย และประเภทหน่วยงานตามการให้บริการ

- **จัดลิฟต์เฉพาะการขนย้ายทุกครั้ง** พบว่ามีลักษณะการปฏิบัติ ดังนี้
    - ในการย้ายหอผู้ป่วยเฉพาะภายในอาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์มีการปฏิบัติทุกกรณี เนื่องจากอาคารมีการแยกการใช้งานลิฟต์โดยสาร และลิฟต์เพื่องานบริการโดยเฉพาะ
    - ในการย้ายหอผู้ป่วยเฉพาะภายในอาคารมงกุฎ - เพชรรัตน์ และอาคารนวมินทราชินีและคัคณางค์ไม่มีการปฏิบัติทุกกรณี เนื่องจากการใช้ลิฟต์ของอาคารดังกล่าวใช้ลิฟต์ร่วมกันระหว่างการโดยสารและงานบริการอื่น ๆ
    - ในการย้ายห้องผ่าตัดภายในอาคารภูมิสิมังคลานุสรณ์ไม่มีการปฏิบัติทุกกรณี เนื่องจากลิฟต์ที่ใช้ในการขนย้ายเป็นลิฟต์สำหรับใช้ภายในห้องผ่าตัด ซึ่งห้องผ่าตัดอื่น ๆ นอกจากหน่วยงานที่ย้ายมีความจำเป็นต้องใช้ร่วมด้วย จึงไม่สามารถจัดลิฟต์เฉพาะการขนย้ายได้
    - ในการย้ายห้องผ่าตัดภายในอาคารมงกุฎ - เพชรรัตน์ และอาคารนวมินทราชินีและคัคณางค์ไม่มีการปฏิบัติทุกกรณี เนื่องจากการใช้ลิฟต์ของอาคารดังกล่าวใช้ลิฟต์ร่วมกันระหว่างการโดยสารและงานบริการอื่น ๆ

ดังนั้น การปฏิบัติกิจกรรมจัดลิฟต์เฉพาะการขนย้ายทุกครั้งมีปัจจัย ได้แก่ จำนวนลิฟต์

- **นำเครื่องมือไปพื้นที่** ทีมขนย้ายจะนำเครื่องมือสำหรับขนย้ายของไปยังหน่วยงานที่ทำการย้าย โดยมีทั้งนำเครื่องมือไปยังพื้นที่ต้นทาง และนำเครื่องมือไปยังพื้นที่ปลายทาง พบว่าในกิจกรรมนี้มีการปฏิบัติทุกกรณี
- **ย้ายของไปพื้นที่ปลายทาง** พบว่ามีการปฏิบัติทุกกรณี

- **จัดของ** กิจกรรมนี้ดำเนินไปในช่วงเวลาเดียวกับการย้ายของไปพื้นที่ปลายทาง ซึ่งปฏิบัติโดยฝ่ายเจ้าหน้าที่พยาบาลและทีมขนย้าย พบว่ามีการปฏิบัติทุกกรณี
- **รายงานผล** เมื่อการขนย้ายแล้วเสร็จ ผู้ควบคุมการขนย้ายสอบถามความเรียบร้อยจากเจ้าหน้าที่พยาบาล เพื่อยืนยันผลการดำเนินงาน และรายงานผลแก่ฝ่ายบริหารทรัพยากร
- **แก้ไขพื้นที่** ในระหว่างการย้ายของ ช่างประจำอาคารจะเข้ามาประจำในพื้นที่ปลายทาง เพื่อแก้ไขพื้นที่ให้เรียบร้อยตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่พยาบาล เพื่อให้พื้นที่มีความสมบูรณ์พร้อมให้บริการ ในกิจกรรมนี้พบว่า
    - ในการย้ายหอผู้ป่วยมีการปฏิบัติทุกกรณี
    - ในการย้ายห้องห้องผ่าตัดไม่มีการปฏิบัติทุกกรณี

ดังนั้น การปฏิบัติกิจกรรมแก้ไขพื้นที่มีปัจจัย ได้แก่ ประเภทหน่วยงานตามการให้บริการ

2.3 ขั้นตอนการเตรียมผู้ป่วย

ตาราง 3 กิจกรรมในขั้นตอนการเตรียมผู้ป่วย

	หอผู้ป่วย																				ห้องผ่าตัด					
	wi1	wi2	wi3	wi4	wi5	wi6	wi7	wi8	wi9	wi1	wi1	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	oi1	oi2	oo	oo	oo	oo
	ใน											นอก											ใน		นอก			
ให้การพยาบาลผู้ป่วย	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	-	-	-	-	•	-
ประเมินอาการผู้ป่วย	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	-	-	-	-	•	-
ทำตารางลำดับการย้ายผู้ป่วย	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	-	-	-	-	•	-
เตรียมอุปกรณ์	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	-	-	-	-	-	-
ยืนยันการย้ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	-	-	-	-	•	-
เตรียมพื้นที่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	-	-	-	-	•	-

จากตาราง 3 ตารางแสดงกิจกรรมในขั้นตอนการเตรียมผู้ป่วยพบว่าในขั้นตอนนี้มีการปฏิบัติในการย้ายหอผู้ป่วยทุกกรณี และการย้ายห้องผ่าตัด พบว่ามีการปฏิบัติ 1 กรณีจากการย้ายห้องผ่าตัดทั้งหมด 6 กรณี นั่นคือ การย้ายห้องคลอดและผ่าตัดคลอด ซึ่งเป็นห้องผ่าตัดที่มีลักษณะเฉพาะที่มีข้อจำกัดด้านการให้บริการ คือ มีผู้ป่วยพำนักอยู่ในห้องผ่าตัด ในขณะที่ห้องผ่าตัดอื่น ๆ ไม่มีผู้ป่วยอยู่ *ดังนั้น การปฏิบัติในขั้นตอนการย้ายผู้ป่วยมีปัจจัย ได้แก่ ประเภทหน่วยงานตามการให้บริการ*

ในขั้นตอนการเตรียมผู้ป่วย พบว่ามีกิจกรรม 6 กิจกรรม ได้แก่

- **ให้การพยาบาลผู้ป่วย** เป็นการดูแลผู้ป่วย เช่น การเช็ดตัวผู้ป่วย การให้น้ำเกลือ การให้อาหารเช้าผู้ป่วย เป็นต้น ทั้งนี้จะมีการให้การพยาบาลแตกต่างกันออกไปตามอาการของผู้ป่วยแต่ละราย ซึ่งถือเป็นกิจวัตรประจำของเจ้าหน้าที่พยาบาล แต่เมื่อมีการย้ายจะมีการปฏิบัติเร็วขึ้นจากปกติ พบว่า
    - ในการย้ายหอผู้ป่วยมีการปฏิบัติทุกกรณี
    - ในการย้ายห้องคลอดและผ่าตัดคลอด

  ดังนั้น การปฏิบัติกิจกรรมให้การพยาบาลผู้ป่วยมีปัจจัย ได้แก่ ประเภทหน่วยงานตามการให้บริการ
- **ประเมินอาการผู้ป่วย** เป็นการปฏิบัติอย่างเป็นประจำจากฝ่ายแพทย์ และพยาบาลมีจุดประสงค์เพื่อเฝ้าดูอาการผู้ป่วย โดยการประเมินจะตรวจสอบสัญญาณชีพ ซึ่งหากเป็นผู้ป่วยเบาพยาบาลจะเป็นผู้รับผิดชอบ ส่วนผู้ป่วยหนักแพทย์จะเป็นผู้รับผิดชอบ สำหรับการประเมินผู้ป่วยในขั้นเตรียมย้ายนั้นจะมีวัตถุประสงค์เพิ่มเติมจากปกติ คือ เพื่ออนุมัติการย้าย ซึ่งหากมีผู้ป่วยที่ไม่ผ่านการอนุมัติจะต้องเลื่อนขั้นตอนการย้ายผู้ป่วยออกไป พบว่า

- ในการย้ายหอผู้ป่วยมีการปฏิบัติทุกกรณี
- ในการย้ายห้องผ่าตัด พบว่ามีการปฏิบัติ 1 กรณีจากการย้ายห้องผ่าตัดทั้งหมด 6 กรณี เนื่องจากกรณีย้ายห้องผ่าตัดที่พบว่ามีการปฏิบัติเป็นห้องคลอดและผ่าตัดคลอด ซึ่งเป็นห้องผ่าตัดที่มีผู้ป่วยในหน่วยงาน

ดังนั้น การปฏิบัติกิจกรรมประเมินอาการผู้ป่วยมีปัจจัย ได้แก่ ประเภทหน่วยงานตามการให้บริการ

- **ทำตารางลำดับการย้ายผู้ป่วย** มีรายละเอียดของขั้นตอนคือ ทำลำดับการย้าย และรายการเครื่องมืออุปกรณ์ที่ผู้ป่วยจำเป็นต้องใช้ในการขนย้าย สำหรับรายละเอียดของตารางประกอบไปด้วยเกรดอาการ ลำดับการย้าย ชื่อเครื่องมือที่ต้องใช้ ทั้งเครื่องมือแพทย์ และเครื่องมือขนย้าย ชื่อโรค แพทย์เข้าของและเบอร์ ชื่อผู้รับผิดชอบการย้ายและเบอร์โทร ชื่อญาติและเบอร์โทร อาการและสิทธิ ตลอดจนชื่อห้องประจำของผู้ป่วย สำหรับกรณีที่ผังพื้นของหอในพื้นที่ปลายทางแตกต่างจากเดิม พบว่า
  - ในการย้ายหอผู้ป่วยมีการปฏิบัติทุกกรณี
  - ในการย้ายห้องห้องคลอดและผ่าตัดคลอด

  ดังนั้น การปฏิบัติกิจกรรมทำตารางลำดับการย้ายผู้ป่วยมีปัจจัย ได้แก่ ประเภทหน่วยงานตามการให้บริการ
- **ยืนยันการย้ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** เมื่อการประเมินอาการผู้ป่วยเสร็จสิ้น และผู้ป่วยทุกรายสามารถย้ายได้ ฝ่ายเจ้าหน้าที่พยาบาลจะแจ้งการยืนยันการย้ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายโภชนาการ ห้องซักรีด หน่วยงานเภสัชกรรม ฝ่ายการเงิน ศูนย์บรรจุผู้ป่วย ฝ่าย IT และสื่อสาร ฝ่ายบริหารทรัพยากร เป็นต้น พบว่า
  - ในการย้ายหอผู้ป่วยมีการปฏิบัติทุกกรณี
  - ในการย้ายห้องห้องคลอดและผ่าตัดคลอด

  ดังนั้น การปฏิบัติกิจกรรมยืนยันการย้ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีปัจจัย ได้แก่ ประเภทหน่วยงานตามการให้บริการ
- **เตรียมเครื่องมือแพทย์สำหรับการย้ายผู้ป่วย** ซึ่งมีการจัดเตรียมสำหรับผู้ป่วยแต่ละรายตามอาการที่ได้ประเมินไว้ โดยเครื่องมือแพทย์สำหรับการย้าย เช่น เครื่องวัดสัญญาณชีพ เครื่องช่วยหายใจ เป็นต้น พบว่าในการย้ายหอผู้ป่วยมีการปฏิบัติทุกกรณี แต่ห้องผ่าตัดไม่มีการปฏิบัติทุกกรณี รวมถึงการย้ายห้องคลอดและผ่าตัดคลอด ทั้งนี้เนื่องจากอาการของผู้ป่วยที่ทำการย้ายไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องมือแพทย์สำหรับการย้ายผู้ป่วย *ดังนั้น การปฏิบัติกิจกรรมเตรียมเครื่องมือแพทย์สำหรับการย้ายผู้ป่วยมีปัจจัย ได้แก่ อาการของผู้ป่วย*
- **เตรียมพื้นที่** เป็นการทำให้พื้นที่มีความเตรียมพร้อมสำหรับการรองรับผู้ป่วยเมื่อมีการย้ายเข้าสู่พื้นที่ปลายทาง โดยมีทั้งการเตรียมพื้นที่ในทางกายภาพ ได้แก่ เตียง หมอน ผ้าปูที่นอน รวมถึงการเตรียมตั้งค่าเครื่องมือแพทย์ให้เรียบร้อย พบว่ากรณีที่มีการปฏิบัติกิจกรรมนี้ คือกรณีย้ายหอผู้ป่วยจากภายนอกอาคาร และกรณีย้ายห้องผ่าตัดจากภายนอกอาคาร โดยเป็นห้องผ่าตัดที่มีผู้ป่วยอยู่ด้วย อันได้แก่ห้องคลอดและผ่าตัดคลอด *ดังนั้น การปฏิบัติกิจกรรมเตรียมพื้นที่มีปัจจัย ได้แก่ ประเภทหน่วยงานตามการให้บริการ และ พื้นที่ต้นทาง*

2.4 ขั้นตอนการย้ายผู้ป่วย

ตาราง 4 กิจกรรมในขั้นตอนการย้ายผู้ป่วย

	หอผู้ป่วย																					ห้องผ่าตัด					
	wi1	wi2	wi3	wi4	wi5	wi6	wi7	wi8	wi9	wi1	wi1	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	oi1	oi2	oo	oo	oo	oo
	ใน											นอก										ใน		นอก			
แจ้งการเริ่มย้าย	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	-	-	-	-	•	-
ประจำตำแหน่งตามแผนที่วางไว้	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	-	-	-	-	•	-
ย้ายผู้ป่วย	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	-	-	-	-	•	-
รายงายผลการย้าย	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	-	-	-	-	•	-
จัดลิฟต์เฉพาะการขนย้ายทุกครั้ง	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ติดตั้งระบบข้อมูลผู้ป่วย	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 4 ตารางแสดงกิจกรรมในขั้นตอนการย้ายผู้ป่วยพบว่าในขั้นตอนนี้มีการปฏิบัติในการย้ายหอผู้ป่วยทุกกรณี และการย้ายห้องผ่าตัด พบว่ามีการปฏิบัติ 1 กรณีจากการย้ายห้องผ่าตัดทั้งหมด 6 กรณี นั่นคือ การย้ายห้องคลอดและผ่าตัดคลอด ซึ่งเป็นห้องผ่าตัดที่มีผู้ป่วยในหน่วยงาน *ดังนั้น การปฏิบัติในขั้นตอนการย้ายผู้ป่วยมีปัจจัย ได้แก่ ประเภทหน่วยงานตามการให้บริการ*

ในขั้นตอนการย้ายผู้ป่วย พบว่ามีกิจกรรม 6 กิจกรรม ได้แก่

- **แจ้งการเริ่มย้าย** ก่อนการย้ายผู้ป่วยต้องมีการประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องให้เตรียมพร้อม ทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่พยาบาลและทีมขนย้าย พบว่า
  - ในการย้ายหอผู้ป่วยมีการปฏิบัติทุกกรณี
  - ในการย้ายห้องห้องคลอดและผ่าตัดคลอดมีการปฏิบัติ
- **แจ้งการเริ่มย้าย** ก่อนการย้ายผู้ป่วยต้องมีการประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องให้เตรียมพร้อม ทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่พยาบาลและทีมขนย้าย พบว่า
  - ในการย้ายหอผู้ป่วยมีการปฏิบัติทุกกรณี
  - ในการย้ายห้องห้องคลอดและผ่าตัดคลอดมีการปฏิบัติ
- **ประจำตำแหน่ง** มีการแบ่งทีมของฝ่ายบุคลากรทางการแพทย์เป็นทีมรับประจำที่พื้นที่ใหม่ และทีมส่งประจำที่พื้นที่เดิมก่อนการย้ายตามแผนการที่เตรียมไว้ พบว่า
  - ในการย้ายหอผู้ป่วยมีการปฏิบัติทุกกรณี
  - ในการย้ายห้องห้องคลอดและผ่าตัดคลอดมีการปฏิบัติ
- **จัดลิฟต์เฉพาะการย้ายผู้ป่วยทุกครั้ง** พบว่ามีทั้งปฏิบัติ และไม่ปฏิบัติ ดังนี้
  - ในการย้ายหอผู้ป่วยเฉพาะภายในอาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์มีการปฏิบัติทุกกรณี เนื่องจากอาคารมีการแยกการใช้งานลิฟต์โดยสาร และลิฟต์เพื่องานบริการโดยเฉพาะ
  - ในการย้ายหอผู้ป่วยเฉพาะภายในอาคารมงกุฎ - เพชรรัตน์ และอาคารนวมินทราชินีและคัคณางค์ไม่มีการปฏิบัติทุกกรณี เนื่องจากการใช้ลิฟต์ของอาคารดังกล่าวใช้ลิฟต์ร่วมกันระหว่างการโดยสารและงานบริการอื่น ๆ

- ในการย้ายห้องคลอดและผ่าตัดคลอดอาคารนวมินทราชินีและคัคณางค์ไม่มีการปฏิบัติ เนื่องจากการใช้ลิฟต์ของอาคารดังกล่าวใช้ลิฟต์ร่วมกันระหว่างการโดยสารและงานบริการอื่น ๆ

ดังนั้น การปฏิบัติกิจกรรมจัดลิฟต์เฉพาะการย้ายผู้ป่วยทุกครั้งมีปัจจัย ได้แก่ จำนวนลิฟต์

- **ย้ายผู้ป่วย** เป็นการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากพื้นที่ต้นทางไปยังพื้นที่ปลายทาง พบว่า
  - ในการย้ายหอผู้ป่วยมีการปฏิบัติทุกกรณี
  - ในการย้ายห้องห้องคลอดและผ่าตัดคลอดมีการปฏิบัติ
- **รายงานผลการย้าย** เมื่อการย้ายแล้วเสร็จทีมขนย้ายจะแจ้งแก่ฝ่ายบริหารทรัพยากร พบว่า
  - ในการย้ายหอผู้ป่วยมีการปฏิบัติทุกกรณี
  - ในการย้ายห้องห้องคลอดและผ่าตัดคลอดมีการปฏิบัติ
- **ติดตั้งระบบข้อมูลผู้ป่วย** ในช่วงขั้นตอนการย้ายผู้ป่วยจะมีการติดตั้งระบบข้อมูลผู้ป่วย ซึ่งระบบดังกล่าวไม่สามารถติดตั้งในทั้งสองพื้นที่พร้อมกันได้ เนื่องจากเป็นข้อจำกัดของระบบ จึงจะต้องปฏิบัติขณะย้ายผู้ป่วย และเสร็จสมบูรณ์เมื่อย้ายผู้ป่วยแล้วเสร็จ พบว่า
  - ในการย้ายหอผู้ป่วยมีการปฏิบัติทุกกรณี
  - ในการย้ายห้องห้องคลอดและผ่าตัดคลอดไม่มีการปฏิบัติ

ดังนั้น การปฏิบัติกิจกรรมติดตั้งระบบข้อมูลผู้ป่วยมีปัจจัย ได้แก่ ประเภทหน่วยงานตามการให้บริการ

2.5 ขั้นตอนการตรวจสอบและส่งคืนพื้นที่

ตาราง 5 กิจกรรมใน ขั้นตอนการตรวจสอบและส่งคืนพื้นที่

	หอผู้ป่วย																					ห้องผ่าตัด					
	wi1	wi2	wi3	wi4	wi5	wi6	wi7	wi8	wi9	wi1	wi1	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	wo	oi1	oi2	oo	oo	oo	oo
	ใน											นอก										ใน		นอก			
ตรวจสิ่งตกค้าง	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ทำรายการคืนของ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	-	-	•	•	•	•
ส่งคืนพื้นที่	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ทำสอบงานระบบสำหรับเครื่องมือแพทย์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	•	•	•	•
แก้ไขพื้นที่	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 5 ตารางแสดงกิจกรรมใน ขั้นตอนการตรวจสอบและส่งคืนพื้นที่พบว่ามีกิจกรรม 5 กิจกรรม ได้แก่

- **ตรวจสิ่งของตกค้าง** เป็นกิจกรรมที่เจ้าหน้าที่พยาบาลจะไปสำรวจพื้นที่เดิมอีกครั้งเพื่อตรวจความเรียบร้อย และย้ายของที่ตกค้าง พบว่ามีการปฏิบัติทุกกรณี
- **ทำรายการคืนของ** เป็นการทำเอกสารเพื่อแจ้งไปหน่วยงานในโรงพยาบาล ซึ่งเป็นเจ้าของทรัพย์สินในมารับของในหน่วยงานคืนไป โดยหน่วยงานดังกล่าวจะมาตรวจสอบรหัสของและรับคืนไป พบว่า
  - ในการย้ายหอผู้ป่วยที่ย้ายจากภายนอกอาคารมีการปฏิบัติทุกกรณี แต่ไม่พบในการย้ายหอผู้ป่วยภายในอาคารทุกกรณี

- ในการย้ายห้องห้องผ่าตัดที่ย้ายจากภายนอกอาคารมีการปฏิบัติทุกกรณี แต่ไม่พบในการย้ายห้องผ่าตัดภายในอาคารทุกกรณี

ดังนั้น การปฏิบัติกิจกรรมทำรายการคืนของมีปัจจัย ได้แก่ พื้นที่ต้นทาง

- **ส่งคืนพื้นที่** เป็นการส่งพื้นที่คืนให้แก่ทางโรงพยาบาล สำหรับการส่งคืนพื้นที่ในอาคารนั้นจะส่งคืนพื้นที่ให้แก่ฝ่ายบริหารกายภาพของอาคาร โดยจะมีการคืนกุญแจ และส่งต่อข้อมูลพื้นที่ อันได้แก่รายการข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้แก่ฝ่ายบริหารทรัพยากร และหน่วยงานที่จะใช้พื้นที่ชั่วคราวต่อ พบว่ามีการปฏิบัติทุกกรณี
- **ทดสอบงานระบบสำหรับเครื่องมือแพทย์** เป็นการทดสอบความสมบูรณ์ของงานระบบ โดยในช่วง 1 สัปดาห์หลังการย้ายจะรับผู้ป่วยน้อยลงจากปกติ เพื่อตรวจสอบระบบต่าง ๆ ระหว่างเปิดทำงานหน่วยงาน พบว่า
  - ในการย้ายหอผู้ป่วยไม่มีการปฏิบัติทุกกรณี
  - ในการย้ายห้องห้องผ่าตัดที่ย้ายจากภายนอกอาคารมีการปฏิบัติทุกกรณี แต่ไม่พบในการย้ายห้องผ่าตัดภายในอาคารทุกกรณี

  ดังนั้น การปฏิบัติกิจกรรมทดสอบงานระบบสำหรับเครื่องมือแพทย์มีปัจจัย ได้แก่ ประเภทหน่วยงานตามการให้บริการ และพื้นที่ต้นทาง
- **แก้ไขพื้นที่** เป็นกิจกรรมที่มีการปฏิบัติต่อเนื่องจากในขั้นตอนการย้ายของ คือ ตั้งแต่วันแรกที่ย้ายเข้าสู่พื้นที่ปลายทางจนกระทั่งการขนย้ายแล้วเสร็จ พบว่า
  - ในการย้ายหอผู้ป่วยมีการปฏิบัติทุกกรณี
  - ในการย้ายห้องห้องผ่าตัดไม่มีการปฏิบัติทุกกรณี

  ดังนั้น การปฏิบัติกิจกรรมแก้ไขพื้นที่มีปัจจัย ได้แก่ ประเภทหน่วยงานตามการให้บริการ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษากระบวนการย้ายหอผู้ป่วย และห้องผ่าตัดสามารถสรุปขั้นตอนในกระบวนการ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. ขั้นตอนในการย้ายหอผู้ป่วย และห้องผ่าตัด
   - ขั้นตอนในการย้ายหอผู้ป่วย ได้แก่ ขั้นตอนการวางแผนการย้าย ขั้นตอนการย้ายของ ขั้นตอนการเตรียมผู้ป่วย ขั้นตอนการย้ายผู้ป่วย และขั้นตอนการตรวจสอบและส่งคืนพื้นที่
   - ขั้นตอนการย้ายห้องผ่าตัด ได้แก่ ขั้นตอนการวางแผนการย้าย ขั้นตอนการย้ายของ และขั้นตอนการตรวจสอบและส่งคืนพื้นที่
   - ขั้นตอนการย้ายห้องคลอดและผ่าตัดคลอด ซึ่งเป็นห้องผ่าตัดที่มีลักษณะเฉพาะ ได้แก่ ขั้นตอนการวางแผนการย้าย ขั้นตอนการย้ายของ ขั้นตอนการเตรียมผู้ป่วย ขั้นตอนการย้ายผู้ป่วย และขั้นตอนการตรวจสอบและส่งคืนพื้นที่
2. จากการศึกษาสรุปได้ว่าปัจจัยที่ต้องคำนึงการย้ายหอผู้ป่วยหอผู้ป่วย และห้องผ่าตัดที่ส่งผลต่อการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน ได้แก่ ประเภทหน่วยงานตามการให้บริการ พื้นที่ต้นทาง จำนวนหน่วยงานที่ย้ายในช่วงเวลาเดียวกัน ความพร้อมของพื้นที่ เส้นทางการย้าย และจำนวนลิฟต์

บรรณานุกรม

คณะทำงานเพื่อปิดโครงการอาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์. “***ตารางการย้ายของหน่วยงานฯ เข้า ออกพื้นที่/Buffer Zone และเข้าพื้นที่ใหม่.***” ธันวาคม 2560 - กุมภาพันธ์ 2561.

“ประกาศ แนวปฏิบัติการส่งต่อและเคลื่อนย้ายผู้ป่วย โรงพยาบาลศิริราช 1/2560.” สืบค้น 5 ธันวาคม 2560. http://www.sipts.com/forum/index.php?topic=511.0.

มยุรี อนุมานราชธน. ***การบริหารโครงการ.*** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

สุปราณี เสนาดิสัยและมณี อาภานันทิกุล. ***คู่มือปฏิบัติการพยาบาล.*** กรุงเทพมหานคร: บริษัท จุดทอง จำกัด, 2552.

สุรัสวดี ราชกุลชัย. ***การวางแผนและการควบคุมทางการบริหาร.*** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

Yin, Robert K. ***Case Study Research: Design and Methods.*** 2nd ed. Thousand Oaks, CA.: Sage, 1994.